

MONAHUL IOSIF VATOPEDINUL

TRĂIRI ALE DUMNEZEIESCULUI HAR O EPISTOLĂ DESPRE VIAȚA LUI GHERON IOSIF ISIHASTUL EPISTOLE INEDITE

Traducere din limba greacă de
Ierom. Agapie (Corbu)

SF. NECТАRІЕ

Prolog la ediția românească 7

O epistolă despre viața lui Gheron Iosif Isihastul

1. Introducere	11
2. Programul monahal zilnic al obștii	14
3. Viața isihastă	16
4. Tinerețea și plecarea din lume a fericitului Stareț	20
5. Prima cercetare a dumnezeiescului har	22
6. Întâlnirea cu Părintele Arsenie și intrarea lor în ascultare la Gheron Efrem	25
7. Așezarea în pustnicescul schit al Sfântului Vasilie	28
8. Războiul curviei și harisma neprihănirii	30
9. Isihastul și duhovnicul papa-Daniil	33
10. Experiențe ale harului dumnezeiesc	34
11. Împărtășirea cu Sfintele Taine de către înger	42
12. Nevoințe ascetice pe Athos	43
13. Tăgăduirea de sine și filoponia, ca mijloace de păstrare a harului lui Dumnezeu	47
14. Cunoașterea voii dumnezeiești	51
15. Hotarele trebuinței în viața duhovnicească	54
16. Mutarea în peșterile de la Sfânta Ana Mică	56
17. „Du-te, și deseară o să-ți trimit un pachetel“	62
18. Economia în cele materiale. Ascea privegherii	65
19. Neglijența, cel mai înfricoșat pericol pentru monah ..	68
20. Adevaratul monahism	71
21. Lucrările și pronia pedagogică ale dumnezeiescului har	76

Respect pentru oameni și cărți

22. Paza simțurilor și roadele trezviei	79
23. Mutarea la Nea Skiti și cuviosul sfârșit	83

Epistole inedite

Epistola 1

Către Ioan, student la Școala Teologică „Cinstita Cruce“, Brooklyn, Boston	93
--	----

Epistola 2

Către Fotie, student la Școala Teologică „Cinstita Cruce“, Brooklyn, Boston	95
---	----

Epistola 3

Către sora de mănăstire Ecaterina	97
---	----

Epistola 4

Către sora de mănăstire Navsica	99
---------------------------------------	----

Epistola 5

Către Ioannis, tatăl Ecaterinei și al Navsicăi	100
--	-----

Epistola 6

Către Erghina, iubita sa soră după trup	101
---	-----

Epistola 7

Către Erghina, sora sa	106
------------------------------	-----

Epistola 8

Către Erghina, sora sa	108
------------------------------	-----

Epistola 9

Către Dionisie Batistato, nepotul său, fiul surorii sale	
--	--

Erghina	109
---------------	-----

Epistola 10

Către Dionisie Batistato, nepotul său	110
---	-----

Epistola 11

Către monahia Vrienia, nepoata sa, fiica surorii sale

Erghina 111

Epistola 12

Către monahia Vrienia, nepoata sa 114

Epistola 13

Către monahia Vrienia, nepoata sa 116

Epistola 14

Către monahia Teodosia 119

Epistola 15

Către monahia Evpraxia 120

Epistola 16

Către monahia Magdalena 122

Epistola 17

Către monahia Vrienia, „Sfânta Mănăstire a Sfinților

Constantin și Elena“, Kalamata 125

Epistola 18

Către monahia Vrienia, „Sfânta Mănăstire a Sfinților

Constantin și Elena“, Kalamata 128

Epistola 19

Către monahia Vrienia, „Sfânta Mănăstire a Sfinților

Constantin și Elena“, Kalamata 130

Epistola 20

Către monahul Pantelimon 132

Epistola 21

Către monahul Pantelimon 134

Epistola 22

Către monahul Pantelimon 136

Epistola 23

Către monahul Pantelimon 140

Rezecții monahale, cameni și cărți

Epistola 24

Către monahul Pantelimon 144

Epistola 25

Către monahul Pantelimon 146

Epistola 26

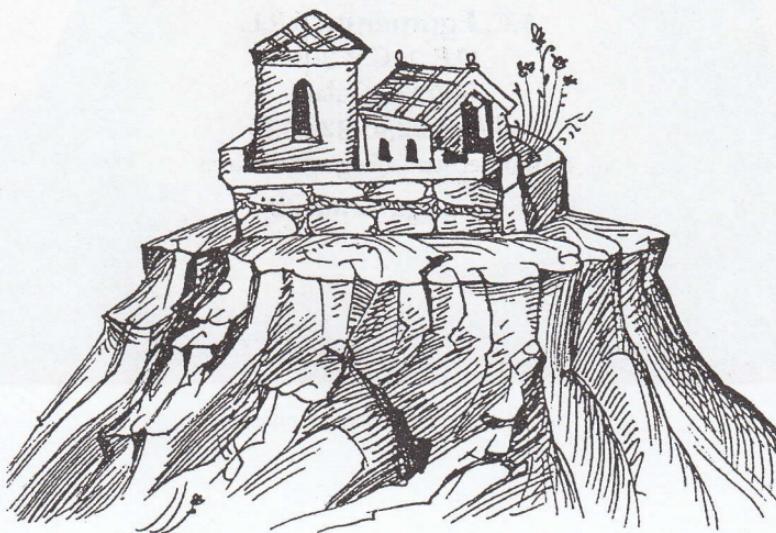
Către monahul Pantelimon 149

Epistola 27

Către Papa-Efrem Katunakiotul 151

Epistola 28

Către o monahie 152

Gheron Iosif Isihastul (1898-1959)

O epistolă despre viața lui

Gheron Iosif Isihastul

scrisă de ucenicul său,
monahul Iosif Vatopedinul,
la trei ani de la adormirea acestuia

1. Introducere

„O, moarte, cât de amară îți este amintirea!“, după dumnezeiescul Sirah (Înțel. Sir. 41, 1). Deși nu se potrivește să spunem acest lucru noi, creștinii, eu totuși am spus-o, pentru că sunt amărât de pierderea ființe mele celei mai iubite din această lume. Cu toate că simt aşa și mă tângui pentru iubitul meu Gheron, pe când trăia, adeseori l-am întristat și l-am amărât. Întotdeauna te întristezi când îți dai seama cât ai necăjit pe cineva pe care îl iubești. Iar când se întâmplă să fii lipsit de acea persoană, atunci întristarea îți este și mai mare. Spun acestea ca să învețe, de este cu putință, și alți ucenici – mai ales cei care s-au învrednicit să găsească stareții cu adevărat duhovnicești – să fie atenți cât mai mult cu putință, pentru că atunci când întâi-stătătorul, păzitorul și povătuitorul

Respect pentru omeni și cărti
lor le va fi luat, atunci se vor jeli și vor plânge, aducându-și aminte de neatenția lor de mai înainte.

Gândindu-mă la starea mea și la ce am pierdut, mai cu seamă în zilele acestea rele, am hotărât să scriu cel puțin viața lui, pe cât mi-o voi putea aminti, ca să am cel puțin această mângâiere, de vreme ce aici nu mai e cu putință să-l mai revăd. Într-adevăr, acesta este primul meu țel, dar și acuzatorii și defăimătorii recenti ai monahismului contemporan și ai acestui loc sfânt vor putea învăța, dacă doresc, că în toate generațiile și epocile există oameni cu adevărat temători de Dumnezeu, care L-au iubit pe Dumnezeu din tot sufletul.

Nu am fost dintotdeauna cu pururea pomenitul meu Gheron pentru că sunt mai Tânăr, dar în răstimpul în care am fost cu el, aproximativ 12 ani, nu și-a micșorat cu nimic cucernicia dintru început, iar greutățile prin care a trecut, fie ca stareț, fie bolnav, l-au încercat foarte mult. Nicio situație nu poate să-l îndepărteze de la scopul său principal pe cel care a învățat să nu mai trăiască pentru sine, ci pentru Hristos.

Când eram Tânăr, în patria mea, și auzeam pe părinții din mănăstirea noastră că la Sfântul Munte se află monahi care se îndeletniceșc cu rugăciunea minții, simțeam o bucurie aparte, iar curiozitatea nu m-a lăsat să mă liniștesc, încât îl tot rugam pe fericitul meu duhovnic să mă informeze cât mai detaliat despre acest lucru. Între 1920 și 1922 el vietuise la Sfântul Munte, iar apoi s-a întors în țara sa, cunoscând bine viața duhovnicească a locului.

Ne vorbea despre neuitatul Bâtrân Calinic, cu care stătuse aproximativ un an, o figură deosebită a Sfântului Munte și, în general, a monahismului, iscusit mai ales în cele ale

Respect pentru oameni și cărti

trezviei. Mai vorbea și despre Bătrânul Gherasim, care se afla atunci aproape de Bătrânul Calinic și care era foarte silitor, mai ales în înfrâñare și sărăcie. Fericitul acesta avea de-a pururi plânsul. Când i-a spus cineva, odată, că ar vrea, chipurile, să pustnicească și el, i-a zis: „Copilul meu, dacă nu ai plânsul și tânguirea inimii, nu încerca! Fără tânguirea inimii și plâns, isihastul nu sporește.“ Înainte de a sta la Katunakia, precum am spus, la Bătrânul Calinic, a stat pe Carmil, unde este o bisericuță a profetului Ilie, nu-mi mai amintesc câți ani, și a făcut răbdare la acel frig cumplit, din pricina căruia iarna e cu neputință să stea cineva acolo. Mi-a mai spus și alte detalii pe care acum le las deoparte.

Toate acestea au fost pricina care mi-a aprins dorința de a vizita Sfântul Munte și de a nu mă așeza dintr-o dată într-un loc până nu voi găsi astfel de oameni silitori și virtuoși și să locuim, de va fi cu putință, împreună cu ei. Slavă Domnului că, la sfârșitul anului 1946, după multe peripeții, am ajuns la Sfântul Munte! Nu eram singur când am venit și ne-am dus, mai întâi, la o colibă din Schitul „Sfânta Ana“. Eram doi, eu și un frate din țară, și cred că amândoi aveam același scop. Deși ne aflam în izolare, potrivit cu rânduiala pe care o au pentru cei tineri, nu am întârziat să ne încredințăm din auzite despre viața diferiților eremiti și isihăști ai zilelor noastre.

Foarte mult mi-a stârnit interesul viața neuitatului meu Stareț, atunci când monahii la care locuiam mi-au povestit despre el. De atunci am încercat să-mi împlinesc dorința, lucrul pe care l-am reușit în august 1947. La început n-a vrut să mă țină, nu numai pentru că era obosit de obștea pe

Respect pentru oameni și cărti

care o avusesese mai înainte și care îi produsese o mulți-me de neplăceri, ci și pentru nepotrivirea locului și lipsa unei colibioare în care să locuiesc. Cele două, trei camere, dacă pot fi numite astfel, erau pentru ei, și nu mai era loc și pentru altul. Am făgăduit că-mi voi zidi singur, încet-încet, una, și astfel m-a primit – dar, mai degrabă, nu pentru aceasta, ci pentru că l-a luminat Dumnezeu, și pentru aceasta eram, tot, o bucurie.

2. Programul monahal zilnic al obștii

Din prima zi m-am adaptat la modul lor de viață, care era cu adevărat isihast. De dimineață până la prânz lucram, după care făceam Vecernia la chilie cu komboskini și citire duhovnicească, iar apoi mâncam împreună. Când terminam, era ceasul al nouălea, după tipicul aghioritic. Apoi dormeam până la apusul soarelui și, după aceea, privegheam fiecare deosebi. Mult m-a entuziasmat acest fel de viață, pentru că, dacă cineva se silește astfel, într-adevăr foarte repede ajunge la o aşezare duhovnicească. Și dacă mi se îngăduie să spun, nu voi uita niciodată zilele acelea care m-au făcut pe mine nevrednicul să cunosc prin experiență că monahismul, în adevărata sa dimensiune, nu este decât simțirea de aici a împărăției cerurilor. Și dacă acestea sunt roadele începutului, vă puteți imagina sfârșitul...

Astfel, rămâneam singuri până la miezul nopții, când, chiar cu puțin mai repede, eu mergeam la Părintele, a cărui colibă era mai departe de noi, și îi mărturiseam